

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07926/2019-ERU

V Ostravě dne 23. října 2019

Č. j. 07926-10/2019-ERU

U S N E S E N Í

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-07926/2019-ERU a zahájeném dne 3. září 2019 s obviněným z přestupku, společností **ČKV Praha s.r.o.**, se sídlem Zlešická 1804, 148 00 Praha 4, IČO: 002 02 037, ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR-07926/2019-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost ČKV Praha s.r.o., se sídlem Zlešická 1804, 148 00 Praha 4, IČO: 002 02 037 (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 13. září 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Strašnice, v ulici Břežanská, u budovy č. p. 820 zemní práce, při kterých došlo k poškození nízkotlaké ocelové plynovodní přípojky DN 50, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně, se podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), **zastavuje.**

II. Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti Pražská plynárenská Distribuce, a.s., členu koncernu Pražská plynárenská, a.s., se sídlem U Plynárny 500, 145 08 Praha 4, IČO: 274 03 505, (dále jen „poškozený“), **nárok na náhradu škody nepřiznává a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.**

III. Podle ust. § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému **nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 3. září 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 07926-6/2019-ERU ze dne 29. srpna 2019 (dále jen „oznámení o zahájení řízení“) správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 01725/2019-ERU a zahájené dne 14. února 2019 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 4. června 2019 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 01725-9/2019-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 13. září 2018 v katastrálním území Strašnice, v ulici Břežanská, u budovy č. p. 820, v blízkosti nízkotlaké ocelové plynovodní přípojky DN 50 (dále také „plynovodní přípojka“ či „plynárenské zařízení“) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení.

Dne 14. června 2019 byly Úřadu doručeny námítky účastníka řízení proti protokolu o kontrole, kde účastník řízení upozorňoval, že poškozená plynovodní přípojka nebyla uložena v souladu normou ČSN 73 6005 a nacházela se pod konstrukční vrstvou komunikace, kterou nebylo možné odstranit ručně. Tyto skutečnosti účastník řízení tvrdil již v průběhu kontroly. Dne 8. července 2019 nadřízená osoba kontrolujících námítky účastníka řízení zamítla.

III. Průběh správního řízení

Dne 7. srpna 2019 byl do správního spisu převzat kontrolní spis sp. zn. 01725/2019-ERU, o čemž byl vyhotoven Záznam o vložení do spisu.

Správní orgán výzvou ze dne 9. srpna 2019, č. j. 07926-3/2018-ERU, doručenou téhož dne, vyznamenal poškozeného o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody. Ve dnech 15. srpna 2019 a 19. srpna 2019 obdržel správní orgán vyjádření poškozeného ze dne 14. srpna 2019 ohledně uplatnění nároku na náhradu škody ve výši 76 375 Kč.

Správní orgán v souladu s ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky zahájil dne 3. září 2019 doručením oznámení o zahájení řízení účastníku řízení správního řízení. Zároveň s oznámením o zahájení řízení byl účastník řízení vyznamenal o možnosti nahlížet do spisu, požádat o nařízení ústního jednání a vyjádřit se k podkladům.

Poškozený byl o zahájení správního řízení a o možnosti zažádat o nařízení ústního jednání informován sdělením ze dne 6. září 2019, č. j. 07926-7/2019-ERU, které mu bylo doručeno dne 9. září 2019. Na toto sdělení poškozený nijak nereagoval.

Dne 17. září 2019 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 16. září 2019, ve kterém vyjádřil názor, že učinil vše, aby poškození plynárenského zařízení zabránil a měl by tedy být odpovědnosti za přešůpek zprošřten podle ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přešůpky. Účastník řízení zopakoval tvrzení, že veškeré zemní práce byly provedeny se souhlasem všech správčů podzemních sítí včetně provozovatele příslušných plynárenských zařízení - společnosti Pražská plynárenská Distribuce a.s., bylo zajišřeno faktické vytyčení podzemních sítí v terénu a učinil vše, aby případnému poškození podzemních sítí zabránil. Účastník řízení dále uvedl, že plynovodní přípojka byla v terénu uložena v konstrukční vrstvě vozovky, v nedostatečné hloubce, bez pískového obsypu nebo výstražné fólie. Účastník řízení událost nahlásil pojišřovně, ale ta se dosud nevyjádřila. Přílohou tohoto přípisu byly kopie listin dokládajících tvrzení účastníka řízení.

Dne 15. října 2019 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 11. října 2019, ve kterém přiložil kopii vyjádření pojišřovny, podle kterého účastník řízení vynaložil veškerou péči, kterou bylo možné rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo a dále pojišřovna konstatovala, že pokud by plynovodní přípojka byla uložena v souladu s příslušnou normou ČSN 730065 (dle všeho ČSN 736005 - poznámka správního orgánu), k poškození přípojky by nedošlo.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-07926/2019-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjišření stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce v souvislosti se stavbou „Obnova vodovodních řadů v ulici Kounická a okolí, Praha 10“ (dále jen „stavba“) prováděl účastník řízení na základě Smlouvy o dílo, č. [REDAKCE], ze dne 18. dubna 2017 pro objednatele, společnost Pražská vodohospodářská společnost a.s., se sídlem Žatecká 110/2, 110 00 Praha 1 – Staré Město, IČO: 256 56 112 (dále jen „objednatel“).

Před zahájením stavebních prací poškozený (coby správce plynárenského zařízení) vydal dne 11. ledna 2017 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] s platností 2 roky ode dne jeho vydání (dále jen „stanovisko“). Toto stanovisko bylo tedy v době poškození plynárenského zařízení platné. V bodě 9) stanoviska je uvedeno, že veškeré stavební a výkopové práce ve vzdálenosti menší než 1 metr od plynárenského zařízení musejí být prováděny ručně, ve vzdálenosti menší než 0,5 m od povrchu plynovodního potrubí navíc bez použití pneumatických nebo elektrických nástrojů.

Dne 12. května 2017 fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu.

Dne 13. září 2018 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Strašnice, v ulici Břežanská, u budovy č. p. 820 k poškození plynovodní přípojky.

Dle vyjádření účastníka řízení během kontroly bylo plynárenské zařízení poškozeno při bourání konstrukční vrstvy komunikace bouracím kladivem umístěným na kolovém bagru Zeppelin 100. Práce prováděl zaměstnanec účastníka řízení [REDAKCE], stavbyvedoucím byl zaměstnanec účastníka řízení pan [REDAKCE] (dále jen „pan [REDAKCE]“). Dle vyjádření pana [REDAKCE] nebyla plynovodní přípojka opatřena ani pískovým obsypem a ani ochrannou fólií, hloubka jejího uložení neodpovídala normě, zaměření potrubí účastník řízení prováděl za pomoci vlastního geodeta.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Účastník řízení ale neuhradil poškozenému náhradu škody, protože dle názoru pana [REDAKCE] nebylo nutné dělat celou novou přípojku.

Dle vyjádření poškozeného během kontroly byl únik plynu nepatrný a došlo k přerušení dodávky pouze jednomu konečnému zákazníkovi.

V. Právní hodnocení

V. I. Použitá právní úprava

Dle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

V daném případě je rozhodné datum 13. září 2018, tedy den, kdy došlo k porušení plynárenského zařízení.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky v původním znění“), a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky v původním znění byl od nabytí své účinnosti dvakrát novelizován, naposledy s účinností od 1. ledna 2019. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, rovněž s účinností od 1. ledna 2019.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení tehdejšího zákona o odpovědnosti za přestupky a zákona o odpovědnosti za přestupky a energetického zákona i jeho novelizovaného znění

a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a tehdejšího zákona o odpovědnosti za přestupky).

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byli zaměstnanci účastníka řízení, kteří prováděli zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Jednání zaměstnanců účastníka řízení je dle ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky přičitatelné účastníku řízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. V daném případě si účastník řízení byl vědom, že práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení, což plyne i z vyjádření pana [REDAKCE] během kontroly.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že v daném případě došlo k porušení povinnosti v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k poškození plynárenské soustavy, stanovené ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135 i ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba

zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě došlo k porušení nízkotlaké plynovodní přípojky, tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu. Při jejím porušení došlo k úniku pouze zanedbatelného množství zemního plynu a přerušení dodávky plynu pouze jednomu konečnému zákazníkovi. K poškození plynárenského zařízení navíc přispělo i jeho uložení v rozporu s normou ČSN.

Výše uvedené skutečnosti v souhrnu poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, nicméně tato společenská škodlivost dle správního orgánu nedosahuje takové míry intenzity, aby odůvodňovala závěr o naplnění materiální stránky přestupku dle ust. § 91 odst. 1 písm. o) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je nižší než nepatrná).

V. V. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se také zabýval otázkou, zda v případě, že by byla splněna materiální stránka, zda by nebyly naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy podmínky, že účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránil.

Z podkladů, které má správní orgán k dispozici, zejména vyjádření účastníka řízení a jím doložené dokumenty, vyplývá, že účastník řízení vyvinul veškerou možnou snahu, aby k porušení plynárenského nedošlo, když měl před zahájením prací zajištěno jak stanovisko, tak i vytyčení umístění plynárenského zařízení, z fotodokumentace je patrné, že plynovodní přípojka nebyla opatřena ani pískovým obsypem a ani ochrannou fólií, hloubka jejího uložení neodpovídala normě a zaměření potrubí účastník řízení prováděl za pomoci vlastního geodeta.

Na základě těchto skutečností lze konstatovat, že účastník řízení vyvinul veškerou možnou snahu, aby uvedenému jednání zabránil, a i přesto došlo k poškození plynárenského zařízení, tedy že nastala objektivní zákonem předvídaná situace, která splňuje podmínky pro liberaci účastníka řízení za uvedené jednání.

Lze tak uzavřít, že i v případě, kdy by byla naplněna materiální stránka přestupku, která však naplněna není, jak již uvedl správní orgán v bodě V. IV. tohoto usnesení, tak správní orgán došel k závěru, že jsou splněny podmínky pro liberaci účastníka řízení za spáchané jednání.

V. VI. Zastavení správního řízení

Aby mohl správní orgán postihnout pachatele za spáchání přestupku, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytykaného přestupku. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že vytykané jednání účastníka řízení ze dne 13. září 2018 sice naplnilo formální stránku přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, nenaplnilo ale materiální stránku uvedeného přestupku. V případě, kdy by byla naplněna materiální stránka přestupku, která však naplněna není, jak již uvedl správní orgán v bodě V. IV. tohoto rozhodnutí, tak správní orgán došel k závěru, že jsou splněny podmínky pro liberaci účastníka řízení za spáchané jednání.

Je tedy nutné konstatovat, že jednání účastníka řízení není přestupkem dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, a proto správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, tj. o zastavení správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. OSR-07926/2019-ERU podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu podáním ze dne 14. srpna 2019 nárok na náhradu škody ve výši 76 375 Kč. Dle vyčíslení škody č. [REDAKCE] ze dne 15. října 2018, které bylo předloženo během kontroly, byly náklady rozepsány následovně:

ohledání a zajištění místa škodní události	[REDAKCE]	
počet odpracovaných hodin		3,5
hodinová sazba	[REDAKCE]	
počet výjezdů		1
cena za 1 výjezd	[REDAKCE]	
oprava havárie	[REDAKCE]	
práce technika provozu oprav	[REDAKCE]	
počet odpracovaných hodin		1,3
hodinová sazba	[REDAKCE]	
administrativní činnost	[REDAKCE]	
počet odpracovaných hodin		1
hodinová sazba	[REDAKCE]	
protokol o technologické spotřebě zemního plynu	[REDAKCE]	
Ostatní	[REDAKCE]	

Vzhledem ke skutečnosti, že správní orgán neshledal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku, o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tedy poškozeného odkázal na soud. Ze stejného důvodu nepřiznal ve výroku III. tohoto rozhodnutí správní orgán poškozenému právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí.

Poškozený může v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Rozklad proti usnesení nemá dle ust. § 76 odst. 5 správního řádu odkladný účinek.

Mgr. Lukáš Tecl, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava